

[1342-45]. 2. oktober. Ålholm

*Grev Johan 3. beklager sig hos rådet i **258** Stralsund over, at staden begunstiger kongen af Danmark på bekostning af hans og greverne Henrik 2. og Klaus af Holstens interesser.*

A: Stralsund Stadtarchiv. Perg. med spor af segl. På bagsiden *Honorabilibus uiris consulibus Stralesundensibus dandum.*

Tryk: Hans. UB. II 310 nr. 706 — Schlesw.-Holst. Reg. u. Urk. IV 51 nr. 74. Dipl. Dan. 3. rk. I nr. 258; DRB. III:1 nr. 258 (*i oversættelse*).

Brevet er i Hans. UB. I.I. sat til 1342 under henvisning til, at grev Johan 3. i løbet af eftersommeren 1342 opgiver sit hidtidige forbund med kong Valdemar og går over til hans modstandere. De i brevet omtalte forestående forligsforhandlinger tænkes at sigte på de forhandlinger, der førte til overenskomsterne af 1342 13. oktober, cf. nr. 259-63 og Mekl. UB. IX nr. 6235. Svagheden ved denne datering er, at den ikke forklarer, hvorfor Grev Johan allerede den 2. oktober kan gøre krav på samme rettigheder i Stralsund som kong Valdemar, byens forbundsfælle. Tidsgrænsen for brevets datering må derfor udvides til 1345, da Ålholm i løbet af 1346 gik over på kong Valdemars hænder, cf. Annales Danici 174 og Reinhardt 150; selve året 1346 er udelukket, fordi Grev Johan i oktober i dette år opholdt sig i Oldenburg, cf. Schlesw.-Holst. Reg. u. Urk. IV nr. 256 og 159.

Tekst efter Hans. UB.:

Nos Iohannes dei gracia comes Holtzacie ac Stormarie uos consules Stralesundenses sincere salutamus. ♦ Ex relatu ueridicorum percepimus manifeste uos patruis nostris comitibus et nobis seu nostris adiutoribus non esse ut nostris inimicis uidelicet regi Dacie et suis magis inclinati; ita et nobis et nostris pro pecunia et denariis nostris et nostrorum adiutorum empciones cibariorum et aliorum necessariorum et educationem ipsorum non fauetis nullis tamen nostris demeritis deo teste, cum tamen rex Dacie nobis maxime uidetur iniuriari, quia omnes domini et nobiles una uobiscum de compositione pacifica et omnibus utilibus plenam habebunt potestatem, ita quod nullam in istis nobis causam considerare possumus et probare nisi regis arroganciam non modicam et enormem. ♦ Uestram igitur rogantes famositatem studio diligenti, quatenus nos et nostros pro pecunia nostra

Vi Johan, af Guds nåde greve af Holsten og Stormarn hilser Eder, rådmænd i Stralsund, i oprigtighed.

Vi har af sandfærdige mænds beretning klart forstået, at I ikke er så velvilligt indstillet over for vore frænder, greverne og os eller vore tilhængere, som I er over for vore fjender, nemlig kongen af Danmark og hans mænd; således ser I ikke med velvilje på vore og vore mænds indkøb af levnedsmidler og andre fornødenheder for vore og vore tilhængeres penge og penninger og ejheller på udførslen af disse ting. Dette skyldes dog — det bevidne Gud — ikke vore forseelser, da dog Danmarks konge i højeste grad ses at gøre os uret, eftersom alle herrer og velbårne mænd har fuldmagt til at afslutte et fredeligt forlig og afgøre alt på bedste måde med Eder, således at vi ikke kan anerkende eller tage nogen anden årsag i betragtning ved disse forhold end kongens ikke ringe og grove anmasselse^N. Vi beder

in ciuitate uestra necessaria
 emere faciatis, et si qui de
 nostris adiutoribus nos
 sequi uoluerint, ipsos
 secundum ipsorum
 placitum* de portibus
 uestris exire faciatis,
 quemadmodum regem
 Dacie et suos adiutores exire
 secure faciatis et redire. ♦
 Quod si facere nolueritis,
 causam et ex<c>essum
 nostrum nobis uel
 patruorum nostrorum
 rescribentes, similiter
 nostrorum adiutorum,
 petentes nobis de premissis
 finale responsum
 remandari. ♦ Ualete in
 Christo. ♦ Scriptum Ålholm,
 sequente <die> beati
 Remigii, nostro sub secreto.

derfor Eder, berømmelige
 mænd, med eftertryk om, at
 I lader os og vore mænd
 købe fornødenheder for
 vore penge i Eders stad, og
 at I, hvis nogen af vore
 tilhængere vil følge os, lader
 dem efter deres
 forgodtbefindende drage ud
 af Eders havne, således som
 I vil lade kongen af
 Danmark og hans
 tilhængere drage ud og
 vende tilbage i sikkerhed.
 Men hvis I ikke vil gøre det,
 skal I skrive til os om vor
 eller vore frænders brøde og
 forseelse – og på samme
 måde om vore tilhængeres
 – idet vi beder om, at der
 må gives os endeligt svar i
 denne sag. Lev vel i Kristus.
 Skrevet på Ålholm dagen
 efter St. Remigius' dag
 under vort sekret.